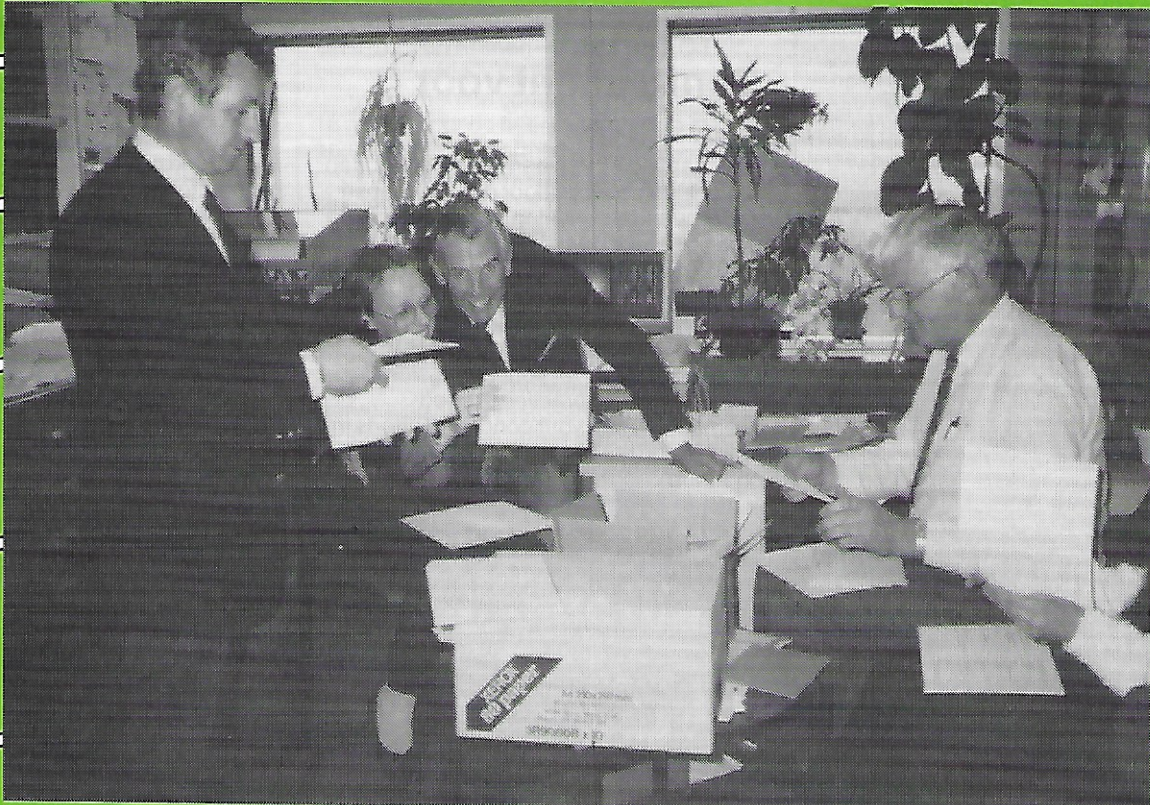

SCHEEP

ENTIKA

25e jaargang
nummer 10
juni 1986

SCHIP EN KA

Maandblad voor het vloot- en walpersoneel van Shell Tankers B.V.

Postbus 874
3000 AW Rotterdam
Tel.: 010-4696911

Indien het toestelnummer van degene met wie u wilt spreken bekend is, kan men rechtstreeks de verbinding tot stand brengen door aansluitend na 469 dat nummer te draaien.

Medische Dienst 4696131

Ondernemingsraad 4696146
Kamer 5.08

Sociaal Medisch Steunfonds 4696749

Vijftiende jaargang nr 10
juni 1986

Redactie
Ruud Kleijn, Ineke Koot
010-4696126

'Schip en Ka' wordt gratis toegezonden aan het huisadres van alle personeelsleden en gepensioneerden van Shell Tankers B.V. Buitenstaanders kunnen te allen tijde een jaarabonnement nemen door overschrijving van f 17,50 op girorekening 10349 t.n.v. Shell Tankers B.V. Rotterdam, of door overmaking van dit bedrag op bankrekening No. 42.17.83.249 bij de Amrobank, Coolsingel 119, Rotterdam, onder vermelding 'Abonnement Schip en Ka.

Hoewel Shell-maatschappijen een eigen identiteit hebben, worden zij in deze publicatie soms gemakshalve met de collectieve benaming 'Shell' of 'Groep' aangeduid in passages die betrekking hebben op maatschappijen der Koninklijke Shell Groep of wanneer vermelding van de naam van de maatschappij(en) gevoeglijk achterwege kan blijven.

Tenzij anders vermeld, zijn alle geplaatste illustraties Shell-foto's of tekeningen.

Voor het geheel of gedeeltelijk overnemen of bewerken van artikelen dient men de toestemming van de redactie te vragen. In de meeste gevallen zal die graag gegeven worden.

Vormgeving
Tijl Tijdschriften B.V.
Bezuidenhoutseweg 58
Den Haag

Druk
Koninklijke Tijl N.V. Zwolle

IN DIT NUMMER

Drie collega's kregen Koninklijke Onderscheiding	4
De gouden handen van Henk Kok	6
Veiligheidstrofee Stellaris	8
Schoon Schip	9
Personalia	10
Veertien vlootmedewerkers met pensioen	12

Verhuizing Shell Tankers

Zo langzamerhand wordt iedereen een beetje (!) zenuwachtig in de kantoororganisatie want nog even en het is zover: dan pakken we ons boeltje en zullen we alles weer uit moeten zoeken en een plaatsje weten te geven in het nieuwe gebouw in de Alexanderpolder. Wat er zoal komt kijken bij een kantoorverhuizing valt haast niet te beschrijven, de verhuiscommissie werkt er met man en macht (en we kunnen wel zeggen ook dag en nacht) aan, terwijl ook alle personeel intensief bezig is orde op zaken te stellen.

Als alles volgens plan verloopt zullen we op **maandag 16 juni 1986** operationeel zijn op het nieuwe adres. Voor alles weer gladjes zal verlopen in de organisatie zal echter wel enkele dagen duren en wij vragen bij voorbaat begrip voor de ongemakken waarmee u wellicht in de komende periode geconfronteerd kunt worden. Voor de goede orde vermelden wij hieronder nog even ons nieuwe adres en eveneens hoe het gebouw te bereiken is:

Shell Tankers B.V.
Folkert Elsingastraat 34
3067 NW Rotterdam
Postbus 8989
3009 TK Rotterdam
telefoon: 010-4071899 (voor doorkiesnummers zie onder)
Eigen vervoer: op de Rijksweg afslag Alexanderpolder
Trein: station Alexander
Metro: station Prinsenaan

Compliment voor Fossarus

Naar aanleiding van een recent gehouden veiligheidsinspectie door de Liberiaanse scheepvaartautoriteiten aan boord van de 'Fossarus' werd een brief ontvangen met de volgende inhoud:
'We in the Inspection Division, Safety Department, of Bureau Maritime Affairs, wish to commend Shell Tankers B.V. and the vessel's crew for your professional dedication to the practice of good seamanship and your concerted efforts in maintaining the highest standards of safety on board'.

VLOOTCIRCULAIRES

Nr.	Datum	Onderwerp
2374	16.04.86	Vlootformulieren
2375	16.04.86	Werklijsten (PCOR)
2376	29.04.86	Koninklijke onderscheidingen (PCOR)
2377a01-05.86		Koersen (PCOR)
2377b05.05.86		Kostenopgave 1987 (PCOR)
2378	07.05.86	Wijziging telexnummer (PCOR)

De Folkert Elsingastraat is aan een zijstraat achter de Prinsenaan gelegen. Wij verzoeken u voor zover mogelijk zoveel mogelijk van onderstaande doorkies-telefoonnummers gebruik te maken:

Kies 010-4071, gevolgd door onderstaande nummers:

General Manager	800
Personnel Manager	802
Finance Manager	803
Fleet Manager	801
Personnel:	
Passages	880
Fleet Personnel (general)	847
Wages and administration fleet personnel	839
Public Affairs	826
Shore Personnel	832
Personnel Relations	831
Staff Council (O.R.)	842
Finance:	
Financial Affairs	809
Computer Applications	808
Materials	813
Telex	828
Mailroom	830
Fleet management:	
Fleet superintendent nautical	817
	820
Fleet superintendent technical	818
	821
Catering	010-4216111
Drydocking	816
Safety/performance	824

Het telefoonnummer en adres van de Medische Dienst blijven ongewijzigd (Shell-Gebouw Rotterdam, telefoon 010-4696911).

BELANGRIJK! Telefoon DFP/1

In verband met de komende verhuizing van ons kantoor naar de Alexanderpolder zullen van **11 juni t/m 17 juni a.s.** géén telefonische mededelingen omtrent scheepsbewegingen/aflossingen e.d. kunnen worden gedaan, aangezien het computersysteem in genoemde periode buiten werking zal zijn. Voor noodzakelijke informatie aangaande aflossingen/tewerkstellingen e.d. zullen betrokkenen vanzelfsprekend op de gebruikelijke wijze benaderd worden.

Indienen rekeningen OMS/SMS 1985

Rekeningen voor kosten betrekking hebbende op het behandelingsjaar 1985 moeten beslist voor **1 juli a.s.** worden ingediend bij het OMS/SMS. Rekeningen die na genoemde datum worden ingediend worden niet meer in behandeling genomen!

Bij de voorplaat: - met man en macht werd op kantoor gewerkt om de verhuiskaarten voor onze relaties de deur uit te krijgen . . . . .

Afscheid gaan nemen

J. B. J. M. Ouwens
DFMD/1

H. Verhoef
DFP/1

Gecombineerde afscheidsreceptie op donderdag 12 juni a.s. om 16.30 uur in de grote lunchkamer van het Shell-gebouw aan het Hofplein. Een ieder die de heren Ouwens en Verhoef de hand ten afscheid wil drukken is daarbij van harte welkom.

Sociaal Jaarverslag 1985

Het Sociaal Jaarverslag 1985 zal niet in de vorm verschijnen waarin u het de afgelopen jaren gewend was. Besparing van kosten heeft ons gedwongen het verslag weer 'in eigen huis' te vervaardigen. Ook zal het verslag niet meer naar de huisadressen worden verzonden, maar een ieder die geïnteresseerd is kan een exemplaar opvragen bij de redactie van Schip en Ka.

Lage olieprijs dwingen NAM tot aanpassing activiteiten.

Investeringen blijven op hoog niveau

Enige maanden reeds is de wereldoliemarkt een factor van groeiende zorg en reden tot aanpassing voor exploratie- en produktie maatschappijen overal ter wereld. Deze situatie heeft zich tot nu toe niet verbeterd en de onzekerheid blijkt niet te zijn afgenomen. Dit heeft tot gevolg dat ook de NAM nu over moet gaan tot aanpassingen binnen haar omvangrijk en ambitieus programma. Ondanks deze aanpassingen blijven investeringen en operationele kosten op een totaal niveau van meer dan 2 miljard gulden op jaarbasis.

Hoewel nog niet alle details zijn aan te geven, komt de aanpassing in grote lijnen op het volgende neer. Het F3-project zal doorgaan, maar wordt gefaseerd. Verwacht wordt dat, voor zover nu te voorzien, het project in plaats van in 1988 eind 1990 uitgevoerd zal zijn. Het gaszuiveringsproject in de regio Z.O. Drenthe gaat onverminderd door. Wel zullen enkele onderdelen van dit project anders gefaseerd worden. Uitgangspunt blijft de gaszuiveringsinstallatie in Emmen eind 1987 in bedrijf te nemen. Ten aanzien van andere gasprojecten zullen, zowel op land als offshore, een aantal gasproductie-installaties en daarmee samenhangende putten worden opgeschort. Voor NAM's oliegebieden – Schoonebeek en West-Nederland – zullen een aantal voorziene uitbreidingen en aanpassingen in het kader van het totale olieprogramma opnieuw moeten worden bekeken. Specifiek op het olieveld Schoonebeek zullen een aantal marginale produktiefaciliteiten buiten bedrijf worden gesteld. Een en ander zal ook tot vermindering van het boorprogramma leiden. De voorgenomen groei van het personeelsbestand zal als gevolg van de aanpassingen worden getemporeerd.

Veiligheidsplan 1986

Het Shell Tankers-veiligheidsplan 1986 is op een aantal punten afgerond en/of in gang gezet, zoals de samenstelling en instelling van een tweetal commissies, te weten:

De **Veiligheidsstuurgroep**, bestaande uit:

de heren M. A. Busker – voorzitter; G. Veldt – DFM; C. van Dalen – DFP; R. G. Louwe – DF/1; F. Kuyt – DFMS/3 (secretaris).

De **Veiligheidscommissie**, bestaande uit: de heren J. Drog – voorzitter; F. Kuyt – secretaris; W. Hoogendijk – lid (voorzitter O.R.); R. van Kranen – lid (DFP/1); O.R.-bemanninglid – op roulatiebasis.

Laatstgenoemde commissie is formeel op 18 april jl. door de heer Busker geïnstalleerd en vormt een adviserend orgaan tussen de vloot en genoemde stuurgroep.

Mededeling Sociaal Medisch Steunfonds

In de op 17 april jl. gehouden Hoofdbestuursvergadering is het jaarverslag 1985 vastgesteld. Leden die dit verslag wensen te ontvangen kunnen dit schriftelijk aanvragen bij de administratie van het Fonds.

Mededeling van het Onderling Medisch Steunfonds U.A. en van het Sociaal Medisch Steunfonds

Vakantie- en reis/ongevallen-verzekering

In verband met het komende vakantie seizoen vragen de besturen van bovengenoemde fondsen de aandacht van hun leden voor het volgende.

Zoals bekend kan vergoeding door het O.M.S. van in het buitenland gemaakte, verzekerde kosten – evenals een mogelijke tegemoetkoming door het S.M.S. in andere, tijdens de vakantie gemaakte, medische kosten waarvoor het lid niet elders is verzekerd – slechts plaats vinden op basis van korresponderende Nederlandse tarieven. Hierbij dient er rekening mee te worden gehouden dat geen uitkering wordt verstrekt voor kosten verband houdende met uitgesloten risico's, zoals de z.g. bijzondere risico sporten.

Ook voor bijkomende kosten welke zich in verband met ziekte tijdens vakantie in het buitenland kunnen voordoen, zoals een langer verblijf op het vakantieadres, vervoer naar huis, overkomst van familie etc. kan geen vergoeding worden gegeven.

Gezien het bovenstaande wordt aan alle leden geadviseerd om in voorkomende gevallen een passende reis/ongevallenverzekering af te sluiten. Voor leden die aangesloten zijn bij een algemeen ziekenfonds is het noodzakelijk dat zij voor hun vertrek een formulier bij het ziekenfonds aanvragen.

In geval van kosten dient men zich tijdig te wenden tot de betrokken reis/ongevallenverzekeringsmaatschappij, waarbij opgegeven moet worden dat men verzekerd is bij het Onderling Medisch Steunfonds U.A., dan wel bij een Algemeen Ziekenfonds. Bij indiening van de desbetreffende medische kosten bij het O.M.S./S.M.S. wordt verzocht te vermelden of een reis/ongevallenverzekering was afgesloten.

VERZOEKE VOOR SCHEEPSINFORMATIE TE BELLEN

met ingang van 16 juni 1986 vervallen de vier telefoonnummers voor scheepsinformatie, hiervoor in de plaats komt één telefoonnummer, bestemd voor informatie over scheepsbewegingen van alle schepen.

010-4071854

Drie collega's kregen Koninklijke Onderscheiding

Ter gelegenheid van Koninginnedag hebben drie collega's een Koninklijke Onderscheiding gekregen. Eigenlijk zijn het oud-collega's want alle drie gedecoreerden hebben

inmiddels de dienst van de maatschappij met pensioen verlaten. De heren J. van Duuren en J. B. J. Jonker werden benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en Mw. E. A. Vijgeboom werd de Eremedaille in Goud

verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau toegekend. In aanwezigheid van een afvaardiging van kantoor vond resp. in Woerden, Tholen en Voorburg de uitreiking plaats.

In het Woerdense stadhuis was **Jillis van Duuren** het middelpunt van de belangstelling. Daar spelde burgemeester J. Bos de Ridderorde op de revers van zijn colbert. Jillis kreeg de onderscheiding in verband met zijn grote

verdiensten voor Shell Tankers B.V. Hij behoort tot de generatie welke niet alleen de opbouw van een grote tankervloot actief heeft meegemaakt maar tevens wist in te spelen op de daarmee parallel lopende technische ontwikkelingen. Al in een vroeg

stadium van zijn carrière viel hij op door zijn werklust en technische bekwaamheden. Tijdens zijn vlootdienst en ook na zijn permanente tewerkstelling aan de wal in 1967 produceerde Jillis van Duuren vele ideeën en oplossingen op technisch gebied. Zijn gave om problemen te vereenvoudigen en herkenbaar te maken voor zijn medewerkers en verdere omgeving was spreekwoordelijk. Naast zijn grote vakbekwaamheid viel Jillis op door zijn grote sociale belangstelling. Hij was gedurende vele jaren lid van de O.R. van STBV. Per 1 januari 1986 ging Jillis van Duuren met pensioen.

Ook aan een oud-vlootcollega viel de eer te beurt een Koninklijke Onderscheiding in ontvangst te mogen nemen. Oud-hoofdwerktuigkundige **Jan Jonker** kreeg bij hem thuis in Tholen loco-burgemeester J. Versluis op bezoek en deze had de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje-Nassau voor hem meegebracht. Jan Jonker was een van de wegbereiders van wat we nu de Moderne Bedrijfsvoering aan boord van de schepen noemen. De walorganisatie deed vaak een beroep op zijn expertise en kwaliteiten in

Jillis van Duuren krijgt de Ridderorde opgespeld door burgemeester J. Bos uit Woerden. In het midden Mw. van Duuren.

► Shell introduceert nieuwe benzine: Formula Shell

Shell heeft op 29 april op al haar benzinestations in Nederland een nieuwe benzine geïntroduceerd, Formula Shell, die speciaal is ontwikkeld voor moderne motoren en een grote stap vooruit betekent in de benzine-technologie. Het nieuwe produkt wordt geleverd in de kwaliteiten super (gelood) en normaal (ongelood) en vervangt de huidige benzines. Shell heeft in haar laboratoria voor deze benzine een unieke chemische toevoeging, de zogenaamde 'spark-aider' of 'vlamkernversterker' ontwikkeld die een veel regelmatigere verbranding van het benzine/luchtmengsel in de motor mogelijk maakt dan tot op heden mogelijk was. Hierdoor wordt het motorgedrag – het geheel van motorreacties op de

commando's van de bestuurder waardoor de souplesse van het rijden bepaald wordt – sterk verbeterd. Deze verbetering in de prestaties is vooral merkbaar bij het starten van de koude motor, in de opwarmperiode, bij stationair draaien en bij acceleratie. Bovendien bevat Formula Shell een nieuwe reinigende toevoeging die vervuiling van nieuwe motoren voorkomt en in oudere motoren reeds ontstane verontreinigingen in vitale onderdelen als carburateur, benzine-injectie-systemen en de inlaatkleppen verwijdt. Wanneer deze vuil worden zal dit leiden tot motorstoringen zoals onregelmatig lopen, verhoogd brandstofverbruik, schadelijker uitlaatgassen en pingelen. Bij de ontwikkeling van Formula Shell zijn zes laboratoria van de maatschappij, verspreid over de gehele wereld, betrokken geweest. Zij hadden niet alleen tot taak de beste samenstelling van de benzine vast te stellen en hierbij ook met de milieuaspecten rekening te houden,

maar bovendien dienden ze te bewijzen dat Formula Shell aan de gestelde hoge eisen voldoet. De voordelen van de 'spark-aider' zijn aangetoond door gebruik te maken van de modernste lasertechnieken, die de mogelijkheid bieden de snelheid te meten waarmee benzine in de motor verbrandt. Voorts zijn zeer intensieve proeven gedaan op rollenbanken en motorproefstanden. Het sluitende bewijs dat de nieuwe benzine inderdaad aan de gestelde eisen voldoet kan slechts worden geleverd op de weg, onder alledaagse omstandigheden. Daartoe zijn testprogramma's uitgevoerd over een totale afstand van ruim 6,5 miljoen kilometer – 160 maal de omtrek van de aarde – waarbij zo'n 400 verschillende auto's betrokken waren. De uitkomsten van al deze tests hebben aangetoond dat de wagens die op Formula Shell rijden aanzienlijk betere prestaties leveren dan de auto's die andere benzines gebruiken.

Dit plaatje mogen wij U niet onthouden, twee gedecoreerden op één foto: Jillis van Duuren en Els Vijeboom.

adviesgroepen, opleidingen van SGO's en gezellen en het leveren van bijdragen aan het rationalisatiegebeuren in ORO-Werabeze verband. Met name tijdens de nieuwbouw van de 'C'-schepen bleek hij een uitstekend coördinator, niet alleen ten aanzien van de techniek en constructie maar ook als adviseur van het nieuwbouwteam. Hij formeerde de jonge officieren en gezellen tot een hecht team. Mensen als Jan Jonker zijn nodig om het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijke jaren die een bedrijf als het onze thans doormaakt. Jan Jonker verliet per 1 april jl. de dienst van STBV met pensioen.

'Last but not least' Goud voor **Els Vijeboom**. In het pittoreske stadhuis van haar woonplaats Voorburg ontving zij uit

Loco-burgemeester J. Versluis uit Tholen speldt Jan Jonker de Ridderorde op, Mw. Jonker kijkt lachend toe.

handen van burgemeester Drs. H. B. Eenhoorn de Eremedaille in Goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. De laatste tien jaar was Els Vijeboom directie-secretaresse bij STBV en door deze functie kwam zij in contact met mensen van velerlei nationaliteit en functieniveaus. Zonder voorbehoud kan worden gesteld dat Els door haar beminlijk optreden voor een belangrijk deel het gezicht van Shell Tankers B.V. naar buiten heeft bepaald. Haar taakuitvoering was een lichtend voorbeeld voor velen, zonder dat echter zelf expliciet te willen. Het resultaat daarvan was dat zij een grote waardering genoot, niet alleen bij het management-team maar ook van ieder ander – binnen en buiten het bedrijf – waar zij mee in contact kwam. Evenals Jan Jonker ging Els Vijeboom in april jl. met pensioen.

Wij wensen onze drie oud-collega's van harte geluk met de verleende onderscheiding.

Een stevige handdruk voor Els Vijeboom van de Voorburgse burgemeester Drs. H. B. Eenhoorn.

De gouden handen van Henk Kok

Schreven we een paar maanden geleden boven het artikeltje over bediende Henk Kok 'veelzijdigheid troef', dan denken we nu dat dit eigenlijk te zwak uitgedrukt was, want tijdens ons laatste bezoek aan hem was het niet alleen zijn veelzijdigheid die ons trof maar vooral zijn kunst om te scheppen. Nee, veelzijdigheid is te zwak, scheppingsvermogen geeft een betere indruk van wat Henk Kok zoal in zijn vrije tijd doet. Op het gevaar af u een wat onsamenhangend verhaal te brengen, trachten we toch u in onderstaand artikel een idee te geven van de onuitputtelijke fantasie en hobby's van Henk.

Op de eerste mooie lentedag in april togen we naar het mooie vestingstadje Woudrichem, waar Henk met zijn vrouw en pasgeboren zoon een schitterend pandje bewoont. Ter ere van de boreling werden we hartelijk ontvangen met thee en beschuit met muisjes. Als we het huis betreden zien we direct dat hier liefhebbers van kunst en cultuur wonen, we voelen ons er meteen thuis. Er heerst een sfeer die hoort bij het eeuwenoude pandje en dan hebben we gelijk al een onderwerp waarover Henk niet uitgepraat raakt. Want, zo vertelt hij, 'ik wist dat zich onder deze pandjes een kelder moest bevinden, nergens waren daarvoor bewijzen te vinden, maar ik was er zeker van'. Zijn paragnostische gaven zullen hem ongetwijfeld geholpen hebben want ja hoor, na een poosje zoeken stuitte hij inderdaad op het begin van onderaardse gewelven, al gravende is hij inmiddels al vijf vloeren tegengekomen en heeft hij al ruim een meter kruisgewelven blootgelegd. Een imposant gezicht (via een gat in de vloer namen ook wij een kijkje in de kelders) en we vroegen ons af of hij geen interessante voorwerpen tegengekomen was bij zijn graafwerk. We zijn eigenlijk nauwelijks verbaasd als Henk

ons wat porcelein en andere gebruiksartikelen laat zien, want als u nagaat dat hier door de eeuwen heen vele generaties hebben gewoond; dan moet er wel iets achterblijven. Graafwerk, daar kan hij nog wel wat meer over vertellen zegt hij, terwijl hij ons wat andere voorwerpen laat zien. Henk is namelijk ook geïnteresseerd in archeologie en het komt wel eens voor dat de werkgroep van het nabijgelegen Slot Loevesteijn, waarmee hij samenwerkt, zijn hulp inroept om de herkomst en betekenis van een ondefinieerbaar voorwerp, wat bijvoorbeeld uit de grachten wordt opgebaggerd, te bepalen. Dit verklaart mede zijn verzameling boekwerken over slag-, steek- en stootwapens, want dat is niet alleen een liefhebberij van hem maar is ook nuttig om bepaalde voorwerpen te identificeren. Het komt regelmatig voor dat spullen van honderden jaren oud worden gevonden en op deze manier 'graaft' Henk ook in het verleden.

Precisiewerk

Zijn meest zichtbare hobby is tekenen en schilderen want overal in zijn huis komen we scheppingen van zijn hand tegen. Ware kunstwerken produceert hij, waarvan u er

op de hierbij geplaatste foto's enkele ziet. Ook zijn eigen huis stond model voor een prachtige pentekening die wij ook hierbij afgebeeld hebben. Vele collega's op de vloot zullen Henk wel kennen van zijn tekeningen; ons kwam ter ore dat hij op de 'Felania' een grote wandschildering heeft gemaakt bij het zwembad. Zijn gave voor tekenen past hij op diverse onderwerpen toe; op veel huizen in Woudrichem zijn schitterende gevelstenen aangebracht, voor de liefhebber een lust voor het oog. Maar Henk kijkt er niet alleen naar, nee, hij maakte ze na: in miniatuur en tot in de kleinste details nauwkeurig. Zo fijn 'gebeiteld' dat we ons afvroegen of er eigenlijk nog wel gereedschap bestaat voor zulk precisiewerk. 'nou nee, dat bestaat niet, maar ik maak mijn eigen gereedschap hiervoor . . .', aldus Henk. Wij staan nu nergens meer van te kijken.

Nóg meer hobby's

Wij blijven versteld staan, want nauwelijks hebben we het gehad over het materiaal dat hij voor de miniatures gebruikt of ons oog valt weer op iets anders wat onze interesse wekt. Zijn huis heeft wel iets weg van de doos van Pandora, maar dan in goede zin bedoeld, want uit alle hoekjes haalt Henk voorwerpen te voorschijn, waarin hij zelf een inbreng heeft gehad door middel van tekenen, beiten, smeden, snijden, smelten, gieten of anderszins (alle andere werkwoorden die op creatief gebied slaan kunnen we hierachter vermelden).

U kent allemaal ongetwijfeld de uitdrukking 'wat z'n ogen zien, maken z'n handen', maar wat te doen als er niets te zien is om na te maken? Hiermee doelen we op de grote sleutel- en slotenverzameling van Henk, want geloof het of niet, hij schat dat hij zo'n 1200 à 1300 sleutels bezit. Geen huis-tuin-en-keuken sleutels maar heel bijzondere. Als hij weer eens een kistje aan zijn verzameling kistjes (...) heeft kunnen toevoegen is daar echter vaak geen sleutel bij, dus geen voorbeeld om naar de sleutelmaker te gaan en er een te laten maken. En dat bedoelen we als we zeggen er is niets te zien om na te maken, want dit betekent weer een grote uitdaging voor Henk; hij gaat dan net zo lang proberen en uitzoeken totdat hij zelf een perfecte sleutel heeft gefabriceerd. Op één van de hierbij

geplaatste foto's ziet u Henk bij een oude kist zitten waar ook geen sleutel bij was, dus maakte hij hem zelf . . . We zeggen het hier allemaal zo vanzelfsprekend, maar dat is het natuurlijk niet als u nagaat wat een uitzoekerij het moet zijn om een passende sleutel te maken. En Henk maakt sleutels van héél klein tot héél groot en allemaal even precies op maat. En passant laat hij een prachtig muziekdoozje zien uit de vorige eeuw waarop dankzij een fietsventiel weer een sleutel zit en ook dankzij zijn belangstelling voor restauratie van allerhande oude spullen kon hij ons twee melodietjes laten horen. Hoe hij dat voor

elkaar heeft gekregen is ons nu nog niet duidelijk maar het was heel mooi en bijzonder interessant om te zien en te horen.

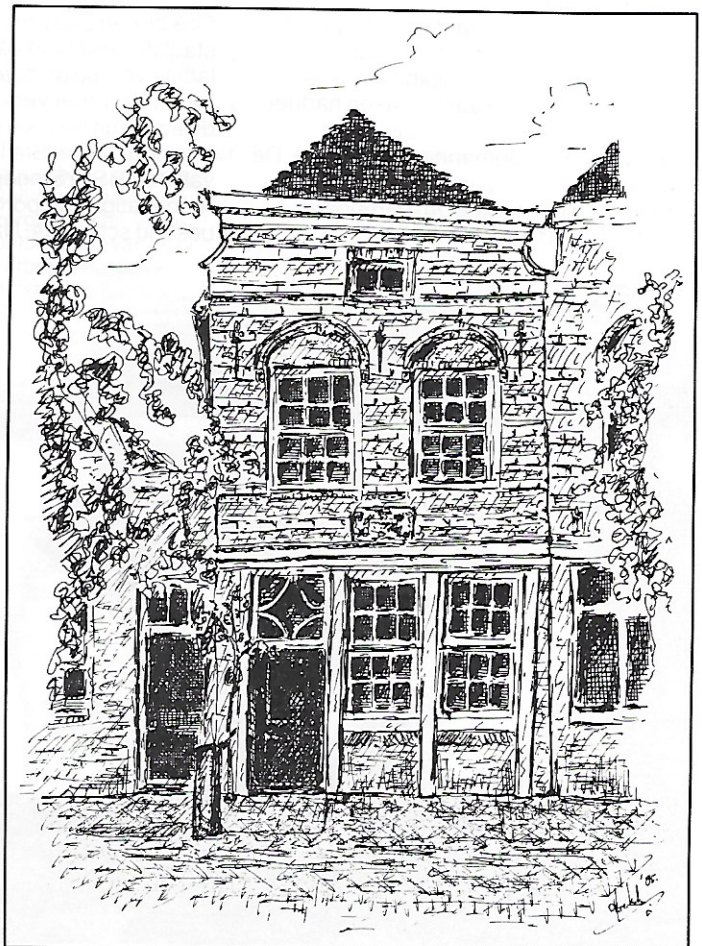
Afvalmateriaal

Een ventiel ja, zelfs dat kan hij gebruiken voor zijn bezigheden. Want ook dat vroegen wij ons af, hoe komt hij aan alle materiaal voor zijn hobby's? 'Het meeste wordt gemaakt van afvalmateriaal, daar is altijd wel weer wat van te maken', zegt Henk. Ja, je moet er maar op komen om van troep die wij in de vuilnisbak gooien iets moois te maken. Zo kwam er jaren geleden bij het leeghalen van een

slotgracht in Arnhem een oud stuk hout naar boven. Waardeloos, dacht iedereen, en het lag al bij het afval. Maar Henk herkende in dit oude vergane stuk hout een prachtige plank mahonie, waarvan hij nu nog veel plezier heeft door telkens stukjes te gebruiken voor allerlei doeleinden. Vindt hij bijvoorbeeld mooie schelpjes en kreeftjes op het strand dan gaan deze niet in een la, maar worden ze in kunstthars gegoten op een ondergrond van zo'n stukje mahonie.

Een bijzonder mens

Al pratende vliegt de tijd, maar het werd tijd om weer naar Rotterdam terug te keren. We zouden nog wel uren kunnen doorgaan om al zijn andere hobby's te belichten, maar in dit kort bestek is het onmogelijk ze allemaal te bespreken. In dit artikel staat nog maar een greep uit vele . . . Nog even een laatste foto voor zijn huis (ziet u de gevelsteen?) en dan nemen we weer afscheid van Henk en zijn familie. Een bijzonder mens, Henk Kok, die met een uitzonderlijke belangstelling van de wereld om hem heen geniet en die meer intens leeft dan menigeen kan zeggen. Iemand die niet nalaat alles te beschouwen en dan in gedachten al bepaalt wat hij daar nu eens mee kan gaan doen. O ja, zit u soms nog om een liefhebberij verlegen? Wat dacht u van tekenen, schilderen, restaureren, oude zakhorloges verzamelen, een verzameling boekwerken over diverse onderwerpen aanleggen, schelpen gieten, sleutels maken, fotograferen, lid worden van de EHBO, archeologie, slag-, steek- en stootwapens verzamelen, miniatures maken, kistjes verzamelen of noem maar op? Een ieder kan nu toch wel een keuze maken, dachten wij.

STELLARIS ONTVING IN SINGAPORE VEILIGHEIDSTROFEE

Een van de laatste schepen waarop de STBV-veiligheidstrofee 1985 werd uitgereikt was de 'Stellaris'. Dat gebeurde om precies te zijn op 28 maart jl., te Singapore. De officiële uitreiking van de bekende

'driekhoek' werd verricht door Mr. H. M. Armstrong, principal surveyor Southeast Asia van American Bureau of Shipping. Namens Shell Eastern waren de superintendents Robinson en Rutherford aanwezig, van het

agentschap Jayakumar S/O Mannar en Marine Bukom werd door Capt. Scully vertegenwoordigd. Eerste stuurman J. Boonstra maakte een verslag van de feestelijkheden aan boord van de 'Stellaris'.

'De dag na aankomst, op 28 maart 's morgens, kwamen diverse functionarissen van Shell Singapore ondanks hun vrije dag – want het was Goede Vrijdag – aan boord met in hun midden de eregast Mr. Armstrong. Tijdens het welkomstdrankje bleek dat men voor een belangrijk feit als de uitreiking van de STBV-veiligheidstrofee graag zijn vrije dag offerde. Na de kennismaking in de bar, met een door de chef uitstekend verzorgd bittergarnituur, werd vanwege de ruimte verhuisd naar de eetsalon alwaar werd overgegaan tot de uitreiking van de trofee. De heer Armstrong haalde in zijn speech aan dat het voor het eerst was dat American Bureau of Shipping (ABS) en Shell zakelijk met elkaar te maken hadden. Hierbij kwam ook de registratie, management en bemanning ter sprake. De 'Stellaris', een in Japan gebouwd schip voor een Chinese reder, in 'bareboat-charter' bij STBV in Rotterdam,

vercharterd aan Shell International Marine en sub-chartered door Shell Eastern Ltd., bemand met Nederlandse officieren en een Indonesische bemanning, onder Liberiaanse vlag en . . . onder classificatie bij American Bureau of Shipping. Een internationaal gebeuren, dat kun je wel zeggen. Ondanks deze veelheid aan betrokken partijen staat één ding centraal en dat is het veiligheidsbeleid van STBV. En niet zonder succes, gezien de vele onderscheidingen die er dit jaar aan de diverse schepen van de vloot kunnen worden uitgereikt. Ook bij een classificatiebureau als ABS staat de veiligheid van mens, schip en lading voorop en daarom was de heer Armstrong zeer vereerd gevraagd te zijn de trofee uit te reiken. Een bijkomstigheid was nog dat de 'Stellaris' een goede klant van de ABS in Singapore is vanwege de regelmatige vrijboord wisselingen. Een bekend schip dus. Na zijn speech werd de

veiligheidstrofee aan gezagvoerder Kattenburg Schüler overhandigd.

Steentje bijgedragen

In zijn dankwoord haalde de kapitein aan dat een deel van de bemanning en officieren die nu aan boord zijn in het afgelopen jaar hadden bijgedragen aan het goede resultaat van 1985. We zullen ons best moeten blijven doen om dit resultaat te behouden en een ieder zal hiertoe zijn eigen steentje moeten bijdragen, daarbij steeds naar nieuwe oplossingen moeten blijven zoeken en toch ook hopen op een 'little bit of luck'.

In aansluiting op de speeches werd de salon verlaten en even langs de toekomstige plek aan het schot gelopen waar de 'driekhoek' een plaatsje zou krijgen. Na een geanimeerde borrel in de bar werd deze bijzondere ochtend aan boord besloten met een voortreffelijk maal, geserveerd door de chef en z'n staf. Alles bij elkaar kon iedereen terugkijken op een geslaagde uitreiking van de trofee. De genodigden gingen van boord met een voldaan gevoel en een klein beetje meer inzicht in het reilen en zeilen van een moderne Shell-tanker. Aan boord ging het werk gewoon door: lossen, COW en schoonmaken. We waren echter allemaal weer even met onze neus op de veiligheid gedrukt. Een extra stimulans voor het halen van het volgende jaarplaatje'.

Van links naar rechts: Capt. Scully, 1e stuurman Nieuwerf, ABS surveyor Armstrong, CPO Pasumiin, 2e wtk. Van Velze, PO Dondokambey, gezagv. Kattenburg Schüler, Grade I Danari, PO Suparman, steward Monai en steward Rodjak.

SCHOOON SCHIP

Rose en Belle

'Dat type schip komt me zeer bekend voor', dacht 4e stuurman J. D. C. Plug en toen hij de naam van een bij Gibraltar voor anker liggende tanker zag wist hij het zeker. Het was onze voormalige 'Dallia', nu 'Rose Dallia'. Samen met het zusterschip 'Daphne' werd de 'Dallia' vorig jaar door de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij aan de Griekse reder Troodos verkocht. De 'Daphne' heet sindsdien 'Belle Daphne'.

'In 2000 meer dan zes miljoen auto's

In het jaar 2000 zullen er tussen de 6,1 en 6,7 miljoen personenauto's in Nederland zijn. Deze verwachting sprak marketingmanager Wegverkeer A. G. Beelaerts van Blokland uit op het op 21 april jl. door de Stichting Weg in Den Haag georganiseerde symposium 'Mens en Mobiliteit'. De door hem genoemde aantallen betekenen een groei van het Nederlandse personenautopark van 35 tot 48 procent. Beelaerts van Blokland baseert zijn berekeningen op twee door Shell gehanteerde scenario's van mogelijke toekomst. Hierin wordt voornamelijk gekeken naar zogenaamde sleutelvariabelen; onzekerheden die van groot belang zijn voor het resultaat van Shell, waaronder de economische groei en de vraag naar motorbrandstoffen.

Scenario's

'In het 'Volgende Golf'-scenario zien we een stagnerende groei in de jaren '80, waardoor het mogelijk zal worden, door acceptatie voor nieuwe technologieën en sociale veranderingen, structurele wijzigingen in de maatschappij te realiseren. In het laatste decennium van deze eeuw zal door deze mentaliteitsverandering een behoorlijke economische groei gerealiseerd kunnen worden,' aldus Beelaerts van Blokland. In dit scenario verwacht hij de grootste groei van het Nederlandse wagenpark. 'Het

'Verdeelde Wereld'-scenario,' zo vervolgde hij, 'laat een min of meer constante, maar lage economische groei zien. Hierdoor zal het moeilijk zijn om structurele veranderingen te realiseren.'

Kilometers

De stijging van het aantal kilometers dat de personenauto's in het jaar 2000 zullen rijden, schatte de Wegverkeer-manager minder explosief in: 37 procent in het eerstgenoemde en 25 procent in het laatstgenoemde scenario. Het gebruik van diesel zal toenemen van 7 tot 15 procent, dit ten koste van benzine, welks aandeel zal dalen van 82 naar 73 procent. Het gebruik van LPG zal rond de 12 procent blijven liggen. Daarnaast zal het gemiddelde brandstofverbruik van de toekomstige personenauto lager zal zijn dan nu. Beelaerts van Blokland rekende voor dat in de beschreven scenario's de vraag naar benzine zal afnemen van 4,13 tot respectievelijk 2,96 en 2,74 miljoen kubieke meter per jaar. De vraag naar diesel voor personenauto's stijgt dan van 0,7 tot 1,47 en 1,35 miljoen kubieke meter. De LPG-markt tenslotte, die nu een kleine 1,5 miljoen kubieke meter bedraagt, zal in deze scenario's in het jaar 2000 zijn gekrompen tot respectievelijk 1,35 en 1,25 miljoen kubieke meter.

Twee brochures over benzine

In de eerste week van mei zijn twee nieuwe Shell-brochures verschenen over autobenzine. Ze maken deel uit van de sinds 1981 bestaande serie technisch-wetenschappelijke brochures die wereldwijd wordt uitgegeven onder de naam 'Shell Science & Technology'. Eén van de brochures, 'Moderne autobenzine', geeft een algemeen overzicht van de technische ontwikkelingen in de productie van autobenzines en van de eisen die door de jaren heen aan benzines werden – en

worden – gesteld. Uiteraard wordt ook aandacht besteed aan de meest recente ontwikkeling op dit gebied: de loodvrije benzine. Belangrijke begrippen als octaangetal, vluchtigheid en reinigend vermogen worden uitgebreid toegelicht in technische zin. Daarnaast geeft de brochure informatie over de economische en milieutechnische aspecten van de benzineproductie. 'Moderne autobenzine' geeft eigenlijk de algemene achtergrondinformatie bij de andere brochure, die handelt over toevoegingen in de benzine.

Moderne autobenzines worden gemengd met allerlei 'dopes', om de eigenschappen te verbeteren. Heel belangrijk daarbij is de toevoeging van reinigende middelen, die aanslag op kleppen en klepzittingen moeten voorkomen. Shell's beroemde ASD is daar een uitstekend voorbeeld van. Maar de ontwikkelingen gaan verder, en ASD wordt nu voorbijgestreefd door een nieuwe toevoeging: 'Formula Shell'. Deze naam is gegeven aan een nieuwe benzine, voorzien van een uitgewogen 'mix' van toevoegingen. Formula Shell zorgt voor een snellere ontbranding van de benzine in de verbrandingskamer, direct na de ontsteking. Bovendien is de reinigende werking van de nieuwe toevoegingen nog sterker dan van ASD (elders in dit nummer vindt u uitgebreidere informatie over Formula Shell).

Dank

Mede namens mijn echtgenote wil ik via deze weg alle (oud)collega's het allerbeste toewensen voor de toekomst. Tevens bedank ik voor alle leuke reacties welke ik voor, tijdens en na mijn afscheid mocht ontvangen.

Jan Aartsen

Gelezen in Engelse scheepvaartkrant...

Een schone slaapster te koop aangeboden. Iets voor u misschien?

...ons 686 Code of Navigation, 685 Code of Civil Pro...

Upon application of
KOCH CARBON INTERNATIONAL
 Adv. Leonardo Castorina
 Against
Sleeping Beauty
 Owned by PRINCESS SHIPPING CO. LTD

NOTICE OF SALE

We hereby give notice that the President of the Tribunal of Catania Dr Giacomo Scalzo has fixed the hearing of May 31st, 1986 at 10.00 hours, for the sale by Public Auction of the ...
 ... Kong fan owned by ...

periode 16 april
t/m 30 april 1986

Tewerkstellingen en overplaatsingen

m.s. 'Acmaea'
gezagv.: W. Kalkman, 3e wtk.: T.
W. P. B. Vermolen, wnd. 4e wtk.: K.
Kleijn, roff.: W. P. Engel

m.s. 'Cardissa'
wnd. gezagdv.: J. M. Huygens,
sgo: M. Zoethout, hovo: J. L.
Menger, beko: H. Domselaar

m.s. 'Cinulia'
wnd. 2e wtk.: W. H. Hennink

m.s. 'Felania'
1e stm.: W. A. Mostert

m.s. 'Ficus'
1 stm.: A. L. M. van Dun, sgo: M. P.
van Tuyl

m.s. 'Flammulina'
saw: E. J. S. Weber, asv: G.
Ammeraal, H. C. Weenink

m.s. 'Fossarus'
1e stm.: R. Dijkstra

m.s. 'Fulgur'
gezagv.: B. Ritman, 3e stm.: E.
Hogkamer, hwtk.: M. F. Koens

m.s. 'Fusus'
wnd. 2e stm.: T. Barth, hwtk.: J. L.
van der Rijst, hovo: C. P.
Hoogesteger, beko: M. F. Velsink

m.s. 'Niso'
sgo: B. de Vries, K. Hulsbergen

m.s. 'Saltos'
2e stm.: D. J. Mittelmeyer, 4e wtk.:
J. C. Paul, saw: J. Pousada Perez

m.s. 'Sarda'
2e stm.: N. J. C. M. van der Palen

m.s. 'Shelltrans'
3e stm. A. C. M. Morriën

m.s. 'Spectrum'
sgo: D. J. Haazebroek, roff.: J. de
Groot, saw: H. Sandifort, asaw: M.

S. Stefanissin, asv: R. E. Hubbard,
beko: B. J. van Gelderen.
m.s. 'Stellata'
asv: K. G. J. Schefferlie, K. van der
Sluis, bed.: A. M. M. Wintjens

Aflossingen

gezagv.: C. R. Groen, G. M.
Schipper, H. Wijnberg
1e stm.: A. T. van Es, G. J. Knol, J.
W. Nieuwerf, A. J. W. Rommes
2e stm.: F. van Bommel, K. P.
Cupido
3e stm.: W. van Dijk
4e stm.: J. D. C. Plug, F. J.
Ringersma
hwtk.: C. H. J. van Dijk, A.
Houwaard Jr.
3e wtk.: P. J. Farla
4e wtk.: R. H. J. Bos, J. A. Louws
sgo: M. P. M. Boeren, H. Ippen Jr.,
W. H. Kuypere
roff.: G. T. Mebius, A. Boutkan
saw: P. Luyten, F. Smagge, J. H. T.
M. Vissers
asaw: R. M. J. van Dijk, K.
Roelvink, N. Scheepers
asv.: L. J. Afink, J. A. M. van
Beurden, J. Jager, J. P. de Landes,
R. W. A. van Loon, A. A. O. Schenk
tech.: J. G. M. van Heugten
hovo: L. H. Thibaudier, F. Tullman
beko: G. M. Kaandorp, A. Verbunt,
C. van Zal
bed.: H. van den Enk, J. L. F.
Romen, M. de Vrijer,

Uit dienst getreden:

SGO: H. Ippen, Jr.
Bed.: M. de Vrijer

Met pensioen:

Hwtk.: J. H. Veen
3e Wtk.: N. P. Dekker

Overplaatsingen:

3e Wtk.: J. A. Elbert – NAM
4e Wtk.: T. M. Brandts – NAM
5e Wtk.: R. J. M. van Geel – SNR
SGO: W. A. Abbas – NAM

Behaald diploma:

S2: J. P. J. G. IJzerman

Gehuwd:

29.04: P. J. L. Mulder, 3e stm., met
Mw. M. van Lith
29.04: J. de Gans, Wass., met Mw.
A. Ruter

Onze vlootjubilaren

A. W. F. Pera
3e stuurman
10 jaar op 5 juli 1986;

J. de Boer
3e Stuurman
10 jaar op 20 juli 1986

In memoriam

Op 24 maart 1986 is op 95-jarige leeftijd overleden de heer **A. D. Kraayenga**, oud-hoofdwerktuigkundige. De heer Kraayenga verliet de dienst der Maatschappij met pensioen in 1946 na 22 dienstjaren.

Op 12 april 1986 is op 79-jarige leeftijd overleden de heer **P. G. Polman**, oud-hoofdwerktuigkundige. De heer Polman verliet de dienst der Maatschappij met pensioen op 1 juli 1960 na 22 dienstjaren.

Op 7 april 1986 is op 70-jarige leeftijd overleden de heer **J. Kooi**, oud-hoofdvoeding. De heer Kooi verliet de dienst der Maatschappij met pensioen op 1 december 1973 na 18 dienstjaren.

Op 21 april 1986 is op 63-jarige leeftijd overleden de heer **J. L. F. Vermeulen**, oud-gezagvoerder. De heer Vermeulen verliet de dienst der Maatschappij met pensioen op 1 november 1979 na 33 dienstjaren.

WAL
WAL

Overplaatsingen

01.05.86: Mw. A. M. den Besten
(secr. DF/DFM) naar Shell
Nederland Raffinaderij Pernis
01.05.86: Mw. J. J. J. van Ham-
Rath (DFF/5) - secr. DF/DFM

'U was in ons midden om te dienen'

Veertien vlootmedewerkers met pensioen

Op de uitnodiging om op 22 april jl. aanwezig te zijn bij de afscheidsreceptie voor zeevarenden die de dienst van de Maatschappij met pensioen zouden verlaten gaven vele (oud)collega's gehoor door massaal bijeen te komen in de grote lunchkamer van het Shell-Gebouw. Veertien vlootcollega's met echtgenotes kwamen die dag naar kantoor, niet om te keuren, te monstereën of over zaken te praten, maar om een punt te zetten achter hun zeevaart-carrière.

Ja, wederom een afscheid en, zo sprak de heer Busker de aanwezigen na zijn welkomswaard toe, 'dit is momenteel één van de weinige groeiprocessen binnen Shell Tankers; en omdat we erg veel naar 'groei' kijken moeten we dit in ere houden'.

Het wordt natuurlijk steeds moeilijker om bij deze gelegenheden een verhaal te houden wat nog ergens op lijkt, maar eigenlijk vindt een ieder die afscheid neemt dat helemaal niet zo belangrijk. Busker: 'In de bijbel staat het citaat: 'ik ben in Uw midden om te dienen' en ik denk dat deze uitspraak zeer toepasselijk is voor de scheepsgemeenschap. Hiermee bedoel ik

geen slaafse dienbaarheid, maar het dienen op zich; al Uw wijsheid, geduld en al Uw pogingen om de scheepsgemeenschap leefbaar te houden, ik denk dat U daar wel in geslaagd bent'.

Wijze raad

'Het vervullen van de vervoersopdracht is ook een dienst geweest waarbij U van het kantoor altijd veel 'wijze raad' mee kreeg; de beroemde Tromp dacht hier het volgende over: 'Sijnde het niet mogelijk om alle inconvenienten en toekomstige voorvallen bij geschrift te stellen, daartoe soude een volume papier van node wezen, daarin ook d'officieren van de schepen soude comen te verbijsteren'. Nu en op deze plaats durf ik te stellen dat we hard ons best hebben gedaan om U te verbijsteren'. Ook voor de grote veranderingsprocessen die in de zeevaart hebben plaatsgevonden was een stuk dienstbaarheid nodig. De generatie die deze dag afscheid nam begon bij Shell Tankers in een periode van opbouw, binnen onze Maatschappij maar ook daarbuiten; sindsdien hebben er volop veranderingen en verbeteringen plaatsgevonden. Natuurlijk zijn we daarbij genoeg problemen tegengekomen en om die aan te kunnen is ook weer een stuk bereidheid tot dienen nodig. Busker: 'Er is een pluspunt: we bewegen bij Shell Tankers in golfbewegingen en misschien gaat U wel net te vroeg weg want we zitten momenteel in het dal van een golf, het gaat allemaal niet zoals we het wensen. Maar vanuit dat dal loop je meestal heel langzaam naar de top . . . De tijd zal het leren, maar wij denken dat U Uw werk hebt

gedaan. U heeft de fundamenten gelegd waarop verder gebouwd kan worden, hartelijk dank daarvoor en voor Uw 'dienen'. Het gaat U allen heel erg goed'.

Traditiegetrouw kregen alle afscheidnemenden weer een ingelijste foto van het eerste schip waarop ze hun carrière bij Shell Tankers begonnen en na een gezellige receptie volgde nog een diner in een nabijgelegen restaurant.

1. hovo H. Vrugt
2. gez. J. de Jong
3. saw H. N. Dekker
4. bed. J. den Hoed
5. gez. R. Verhoef
6. 2e wtk. K. J. Faasse
7. hwtk. J. B. J. Jonker
8. wass. J. Pronk
9. 2e wtk. P. Stachelhausen
10. gez. P. Hoogesteger
11. hwtk. A. Bax
12. 3e wtk. N. P. Dekker
13. hwtk. C. C. Bartels
14. hwtk. J. H. Veen

